Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)
Dosarul nr. 3a-394/24 (2-22099517-02-3a-04042024)

D E C I Z I E

05 iunie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, Mîra Ghenadie
judecătorul Braga Angela și Sîrbu Victoria
Judecătorii Negrei Corina
Grefier

examinând în ședință publică, apelul declarat de SA „Topaz" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 iulie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SA „Topaz" către Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la anularea actelor administrative,

C O N S T A TĂ :

Pretențiile reclamantului:

La data de 11 iulie 2022 SA „Topaz" s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii depuse a indicat că Comisia Națională a Pieței Financiare din Republica Moldova (CNPF) a emis pe data de 11.05.2022 ordonanța nr. 18/4-O prin care a prescris ÎM „Topaz" SA ca până pe data de 31.07.2022 să aducă prevederile statutului societății în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și să prezinte statutul cu modificările înregistrate la CNPF si SR „Registrator-Centru" SA.

Menționează reclamantul că, în partea descriptivă și de motivare a actului administrativ contestat, pârâtul a stabilit că Statutul societății nu corespunde dispozițiilor art. II alin. (1 și 2) din Legea nr. 18 din 20.02.2020 prin care a fost modificată Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.

Astfel, reclamanta a primit ordonanța nr. 18/4-O din 11.05.2022 la data de 14.05.2022, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 03-5/1194 din 12.05.22, cu care nu a fost de acord și a depus o cerere prealabilă față de CNPF solicitând, anularea actului administrativ prescris.

Relatează că, în cadrul examinării procedurii administrative a argumentat ilegalitatea actului contestat prin faptul că, prescripția nu este legală și că pârâta, în calitate de autoritate competentă, nu a arătat exact care este norma legală (punct, articol, lege) din Legea nr. 1134/1997 cu care statutul societății vine în contradicție. Totodată, reclamanta a atras atenția autorității că statutul societății a fost verificat și înregistrat de organul competent (Camera înregistrării de stat) care nu a avut obiecții la normele din statut adoptate de acționari.

Indică că, la data de 13.06.2022 a recepționat cu aviz recomandat Hotărârea nr. 24/1 din 06.06.22 a CNPF referitor la cererea prealabilă depusă, fapt confirmat prin avizul de recepție.

După cum menționează reclamanta, CNPF prin Hotărârea nr.24/1 din 06.06.22 a respins ca inadmisibilă cererea formulată menționând că "... simpla trimitere la un text din lege, fără indicarea acțiunilor concrete ale CNPF care vin în contradicție cu cadrul legal, nu constituie o critică justificată, iar simpla nemulțumire a societății nu constituie motiv în anularea ordonanței".

Consideră că, actele contestate sunt ilegale, formale și emise cu încălcarea drepturilor societății și a acționarilor acesteia.

Precizează că, prin actele contestate au fost încălcate următoarele drepturi garantate a societății și a acționarilor săi așa cum sunt: nediscriminarea în fața legii, dreptul de a stabili în statutul societății a modului de înstrăinare a acțiunilor sale, dreptul de a solicita anularea actului emis contrar legii de către o autoritate publică, dreptul de proprietate (libera dispunere de modul de înstrăinare a hârtiilor de valoare), dreptul la răscumpărarea propriilor acțiuni, dreptul la libera activitate de antreprenoriat și multe alte drepturi derivate din acestea.

Relevă că, SA „Topaz" a fost constituită pe data de ***** și a fost înregistrară în Registrul de stat al persoanelor juridice cu numărul de identitate de stat *****.

Prin decizia Registratorului de stat din 29.03.2011 (persoană abilitate de lege să verifice corespunderea prevederilor statutare cu actele normative în vigoare) și în temeiul Hotărârii adunării generale a acționarilor din 18.06.2010 a fost înregistrat Statutul societății în redacție nouă.

După cum menționează reclamanta, toate actele reclamantei urmează să fie emise în strictă conformitate cu legea, iar prin obligarea reclamantei la modificarea modului de înstrăinare a acțiunilor CNPF, se limitează drepturile acționarilor societății de a dispune liber de acțiunile sale în modul ales de ei care nu este în contradicție cu legea.

Solicită reclamantul SA „Topaz", anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.18/4 din 11.05.2022 și a hotărârii nr.24/1 din 06.06.2022.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 iulie 2023 s-a respins acțiunea înaintată de SA „Topaz” către Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la anularea ordonanței nr.18/4 din 11.05.2022 și a hotărârii nr.24/1 din 06.06.2022.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 25 iulie 2023, SA „Topaz” a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 iulie 2023, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea reclamantului să fie admisă integral.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 12 iulie 2023, apelul fiind declarat la data de 25 iulie 2023, iar la data de 08 februarie 2024, apelantul SA „Topaz” a recepționat hotărârea motivată, astfel Colegiul constată că, apelul a fost depus în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel a invocat apelantul aceleași argumente care au fost invocate în cererea de chemare în judecată înaintată la 11 iulie 2022, invocând suplimentar că hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Rîşcani din 12 iulie 2023 ca fiind una ilegală şi pasibilă de a fi casată în întregime deoarece instanţa de judecată incorect a aplicat legea. Alte argumente în susținerea cererii de apel nu au fost expuse.

La data de 10 mai 2024, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință asupra cererii de apel al SA „Topaz”.

Reprezentantul apelantului SA „Topaz”, avocatul Organ Elena în ședința instanței de apel a susținut cererea de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Reprezentantul intimatului Comisia Națională a Pieței Financiare, Grușca Andrei nu a susținut cererea de apel, solicitând respingerea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanţei de apel:

Potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii – respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În corespundere cu prevederile art.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) Cod administrativ, stabilesc că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din conținutul art.93 din Codul administrativ, se stabilește sarcina probațiunii, potrivit căreia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanţele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei se atestă că, potrivit ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/4 din 11.05.2022 s-a decis: se prescrie SA „Topaz" conformarea până la data de 31.07.2022, statutului prevederilor legislației în vigoare, cu prezentarea acestuia CNPF și Societății de registru „Registrator-Centru" SA după înregistrarea modificărilor conform actelor normative.

Potrivit ordonanței nr. 18/4 din 31.07.2022 Comisia Națională a Pieței Financiare a stabilit că urmare a investigării stări de fapt în cadrul procedurii administrative inițiate la demersul SA „Topaz" nr. 99/107 din 08.04.2022 (înregistrat la CNPF cu nr. 2384 din 08.04.2022) s-a atestat că statutul societății a fost înregistrat la data de 29.03.2011 (în redacție nouă), modificările ulterioare fiind operate pana la data de 03.02.2020.

În situația relevată, s-a conchis că, contrar normelor dispozitive ale art. II alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 18/2020 pentru modificarea Legii nr. 1134/1997, privind societățile pe acțiuni, societatea nu și-a conformat până în prezent, prevederile statului său cu legea prenotată. (f.d.16)

Prin cererea prealabilă din 26.05.2022 SA „Topaz" și-a exprimat dezacordul cu ordonanța Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/4 din 11.05.2022, solicitând anularea acesteia. (f.d.17-19)

Prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 24/1 din 06.06.2022 s-a respins ca inadmisibilă cererea prealabilă depusă de SA „Topaz" cu privire la anularea ordonanței nr. 18/4 din 11.05.2022.

Potrivit hotărârii nr. 18/4 din 11.05.2022 s-a constatat că art. 12 alin. (9) din Legea nr. 1134/1997, precum și pct. 7.7 din Statutul societății prevede un anumit mod de înstrăinare a acțiunilor, care implică un drept preferențial al acționarilor de a procura acțiunile expuse la vânzare publică a acțiunilor. Mecanismul respectiv fiind caracteristic societăților pe acțiuni de tip închis, reglementate în Legea nr. 1134/1997 până la intrarea în vigoare a Legii nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni – 01.01.2008 (Legea nr. 163/2007). Dispozițiile tranzitorii ale Legii nr. 163/2007 (art. II alin. (3)) prevedeau dreptul acționarilor societăților care, la data intrării în vigoare, au fost constituite ca societăți pe acțiuni de tip închis de a putea exercita dreptul de a înstrăina acțiunile societății închise, în condițiile ajustării Statului conform modificărilor în cauză.

Astfel, întru asigurarea executării prevederilor art. II alin. (2) din Legea nr. 163/2007 și monitorizării procesului de conformare a statutelor societăților pe acțiuni prevederilor acestei legi, toate societățile au prezentat, la solicitarea CNPF, statutele modificate în corespundere cu legislația, după caz, statutele în redacție nouă.

La caz, la data de 03.11.2009 SA „Topaz" a prezentat CNPF Statutul înregistrat în data de 11.12.2002 la Camera Înregistrări de Stat, redacția căruia nu

prevedea careva mențiuni aferente modului special de tranzacționare a acțiunilor de către acționarii societății, acestea fiind libere în circulație pe piața secundară (pct. 5.2 din Statut).

Mai mult, dreptul de a menține modul de înstrăinare a acțiunilor specific societăților de tip închis a fost oferit doar societăților constituite ca societate de tip închis până la data de 01.01.2008, menționând că SA „Topaz" a fost constituită ca societate pe acțiuni de tip deschis, respectiv acțiunile acesteia puteau fi liber tranzacționate.

Adițional, din însăși condițiile juridice ale societății de tip închis (numărul acționarilor societății închise, împreună cu acționarii reprezentați prin deținătorii nominali de acțiuni, nu poate fi mai mare de 50) rezultă imposibilitatea vădită a SA „Topaz" cu modalitatea specifică de înstrăinare a acțiunilor.

Astfel, s-a stabilit că după data intrării în vigoare a Legii nr. 163/2007 (01.01.2008) și până la republicarea, în data de 31.12.2020 a Legii nr. 1134/1997, societatea nu era în drept să includă în Statutul său prevederi privind modul de înstrăinare a acțiunilor corespunzător societății de tip închis, din motiv că acestea nu cădeau sub incidența art. II alin. (3) din Legea nr. 163/2007. Însă, contrar celor statuate, SA „Topaz" la 29.03.2011 înregistrează la Camera Înregistrării de Stat Statutul în redacția nouă (aprobat la adunarea generală din 16.06.2010), care prevede modul preferențial de înstrăinare a acțiunilor (pct. 7.7 din Statut). (f.d.21-25)

Nefiind de acord cu ordonanța Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.18/4 din 11.05.2022 și a hotărârea nr.24/1 din 06.06.2022, la data de 11 iulie 2022, SA „Topaz", a depus prezenta acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actele administrative individuale –ordonanța Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.18/4 din 11.05.2022 și a hotărârea nr.24/1 din 06.06.2022, constituie acte administrative defavorabile reclamantei.

Iar din analiza actelor administrative contestate, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare conform art.206 Cod administrativ.

Completul judiciar atestă că, SA „Topaz" este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de fond corect a considerat acțiunea admisibilă și a purces la examinarea pe fond a acesteia.

Fiind investită cu judecarea prezentei cauze, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin hotărârea din 12 iulie 2023 a respins acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SA „Topaz" către Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la anularea actelor administrative.

În conformitate cu art. 373 alin. (3) CPC, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Completul judiciar constată că, hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Conform art. 1 Legea nr.1134 din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni, (1) Prezenta lege stabileşte modul de înfiinţare, dizolvare (lichidare) şi statutul juridic al societăţilor pe acţiuni, drepturile şi obligaţiile acţionarilor, ale membrilor organelor de conducere şi ale altor persoane cu funcţii de răspundere ale societăţii, asigură apărarea drepturilor şi intereselor legale ale creditorilor şi acţionarilor acestor societăţi.

(2) Sub incidenţa prezentei legi se află societăţile pe acţiuni înfiinţate sau care sînt în proces de înfiinţare în Republica Moldova, dacă prezenta lege sau alte acte legislative nu prevăd altfel.Potrivit art. 2 din Legea nr.1134 din 02.04.1997,

privind societățile pe acțiuni, societate pe acţiuni (denumită în cele ce urmează societate) este societatea comercială al cărei capital social este în întregime divizat în acţiuni şi ale cărei obligaţii sînt garantate cu patrimoniul societății.

Conform art. 2 Legea nr.1134 din 02.04.1997, societate pe acţiuni (denumită în cele ce urmează societate) este societatea comercială al cărei capital social este în întregime divizat în acţiuni şi ale cărei obligaţii sînt garantate cu patrimoniul societăţii.

Conform art. 33 Legea nr.1134 din 02.04.1997, (1) Statutul societăţii va cuprinde:

a) denumirea întreagă şi cea prescurtată a societăţii, sediul ei;

b) scopul, obiectul de activitate şi durata societăţii;

c) mărimea capitalului social;

d) clasele, valoarea nominală sau fixată și numărul de acțiuni plasate;

e) caracteristicile fiecărei clase de acţiuni plasate;

f) drepturile şi obligaţiile acţionarilor;

g) structura, atribuţiile, modul de constituire şi de funcţionare a organelor de conducere ale societăţii;

h) modul de luare a hotărîrilor de către organele de conducere ale societăţii, inclusiv lista chestiunilor asupra cărora hotărîrea se ia cu majoritatea calificată de voturi sau în unanimitate;

i) forma și termenele de ținere a adunării generale a acționarilor, precum și modul de informare a acționarilor despre ținerea adunării generale a acționarilor;

j) modul de emitere a acţiunilor, inclusiv acordarea dreptului de preempţiune conform prezentei legi;

k) modul de înstrăinare a acţiunilor;

l) modul de încheiere a tranzacţiilor de proporţii şi a tranzacţiilor cu conflict de interese;

m) modul de emitere a obligaţiunilor;

n) modul şi termenele de plată a dividendelor şi de acoperire a pierderilor societăţii;

o) modul de creare şi de utilizare a capitalului de rezervă;

p) denumirea şi sediul filialelor şi reprezentanţelor societăţii;

q) temeiurile şi modul de reorganizare sau dizolvare a societăţii potrivit hotărîrii adunării generale a acţionarilor;

r) valoarea aporturilor nebănești depuse în capitalul social, natura aportului și numele persoanei care face aportul în cauză.

(4) *Prevederile statutului societăţii ce sînt în contradicţie cu legislaţia sînt nevalabile de la data adoptării lor*.

Astfel, statutul ÎM Uzina „Topaz” SA, în redacția nouă a fost înregistrat la Camera Înregistrări de Stat la 29.03.2011. (f.d.28-45)

Potrivit pct. 5.2 din statutul SA „Topaz”, acțiunile societății pot circula pe piața secundară a valorilor mobiliare.

Totodată, pct. 7.7 din statutul SA „Topaz”, reglementează modul de înstrăinare a acțiunilor:

a) acționarul societății care dorește să-și vândă acțiunile este obligat să trimită organului executiv al societății o ofertă în scris cu indicarea condițiilor tranzacției propuse. Organul executiv este obligat să-i înștiințeze pe ceilalți acționari despre ofertă în termen de 3 zile de la data primirii ei;

b) dacă, în decurs de o lună de la data înștiințării despre oferta acționarului, alți acționari ai societății nu și-au exercitat dreptul de preempțiune asupra acțiunilor înstrăinate, acționarul este în drept să le vândă oricărei alte persoane la un preț nu mai mic decât cel propus acționarilor societății;

c) la cererea creditorilor acționarului societății, acțiunile care aparțin acționarului menționat pot fi vândute în temeiul hotărârii instanței de judecată dacă, în termen de o lună de la data înaintării cererii, acționarii societății nu s-au folosit de dreptul de preempțiune asupra acestor acțiuni;

d) la trecerea dreptului de proprietate asupra acțiunilor pe calea succesiunii, a donației sau din motivul neexecutării gajului, dreptul de preempțiune al acționarilor nu se exercită.

Completul specializat atestă că, potrivit art. II alin. (3) din Legea nr. 163 din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, acționarii societăților care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au fost constituite ca societăţi pe acţiuni de tip închis îşi vor putea exercita dreptul de a înstrăina acțiunile societății închise, dacă statutul lor nu va prevedea altfel, după cum urmează:

a) acţionarul societăţii închise care doreşte să-şi vîndă acţiunile este obligat să trimită organului executiv al societăţii o ofertă în scris cu indicarea condiţiilor tranzacţiei propuse. Organul executiv este obligat să înştiinţeze ceilalţi acţionari despre ofertă în termen de 3 zile de la data primirii ei;

b) dacă, în decurs de o lună de la data înştiinţării despre oferta acţionarului, alţi acţionari ai societăţii nu şi-au exercitat dreptul de preemţiune asupra acţiunilor înstrăinate, acţionarul este în drept să le vîndă oricărei alte persoane la un preţ nu mai mic decît cel propus acţionarilor societăţii;

c) la cererea creditorilor acţionarului societăţii, acţiunile care aparţin acţionarului menţionat pot fi vîndute în temeiul hotărîrii instanţei de judecată dacă, în termen de o lună de la data înaintării cererii, acţionarii societăţii nu s-au folosit de dreptul de preemţiune asupra acestor acţiuni;

d) la trecerea dreptului de proprietate asupra acţiunilor pe calea succesiunii de drept (moştenirii), donaţiei, sau din motivul neexecutării gajului, dreptul de preemţiune al acţionarilor nu se exercită.

Astfel, reieșind din prevederile legale menționate supra, Completul specializat reține că doar societățile constituite, până la data intrării în vigoare a respectivei legi, ca societăți pe acțiuni de tip închis, erau în drept să mențină în statutul său modul închis de înstrăinare a acțiunilor, conform procedurilor stabilite de norma prenotată.

Totodată, potrivit art. II alin. (1) și (2) din Legea nr. 18 din 20.02.2020 pentru modificarea Legii nr. 1134/1997, privind societățile pe acțiuni, reglementa că (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2021. Societățile pe acțiuni, până la data indicată la alin. (1), vor aduce statutele lor în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Astfel, potrivit prevederilor legale menționate, cât și din conținutul statutului SA „Topaz", reclamantei îi revenea obligația de a modifica Statutul în conformitate cu prevederile legii, ceea ce nu a fost realizat, dat fiind faptul că la capitolul modului de înstrăinare al acțiunilor a fost prevăzută procedura caracteristică unei societăți de tip închis.

Întru elucidarea aspectelor menționate, în conformitate cu art. 69 și art. 70 din Codul administrativ, Comisia Națională a Pieței Financiare a inițiat o procedură administrativă. Complementar, Comisia Națională a Pieței Financiare a solicitat prezentarea în termen de 3 zile a explicațiilor pe marginea neexecutării în termen a prevederilor art. II alin. (2) din Legea nr. 18 din 20.02.2020 pentru modificarea Legii nr. 1134/1997, privind societățile pe acțiuni, precum și aducerea în concordanță, în termen restrâns a statutului său cu prevederile legislației aplicabile.

Prin răspunsul nr. 99/112 din 18.04.2022 SA „Topaz" a afirmat că statutul societății este în corespundere cu Legea nr.1134 din 02.04.1997, privind societățile pe acțiuni.

Întru finalizarea procedurii administrative, urmare a investigațiilor și cercetărilor corespunzătoare, Comisia Națională a Pieței Financiare a adoptat ordonanța nr. 18/4 din 11.05.2022 prin care s-a decis: se prescrie SA „Topaz" conformarea până la data de 31.07.2022, statutului prevederilor legislației în vigoare, cu prezentarea acestuia CNPF și Societății de registru „Registrator-Centru" SA după înregistrarea modificărilor conform actelor normative.

Consecutiv, din materialele cauzei instanța de judecată a stabilit că SA „Topaz" a fost constituită ca societate pe acțiuni de tip deschis.

Cu toate acestea, pct. 7.7 din statutul SA „Topaz", reglementează un anumit mod de înstrăinare a acțiunilor, care implică un drept preferențial al acționarilor de a procura acțiunile expuse la vânzare publică a acțiunilor, ceea ce este caracteristic societăților pe acțiuni de tip închis, or, dreptul de a menține modul de înstrăinare a acțiunilor specific societăților de tip închis a fost oferit doar societăților constituite ca societate de tip închis până la data de 01.01.2008, ceea ce nu poate fi atribuit SA

„Topaz”, în contextul tranzacționării acțiunilor acestuia la Bursa de Valori a Moldovei, or după operarea modificărilor legislative, apelantul avea obligația de a ajusta statutul său la rigorile legii.

Corespunzător, corect a stabilit prima instanță că, după data intrării în vigoare a Legii nr. 163/2007 și până la republicarea, în data de 31.12.2020 a Legii nr. 1134/1997, SA „Topaz” nu era în drept să includă în Statutul său prevederi privind modul de înstrăinare a acțiunilor corespunzător societății de tip închis, din motiv că SA „Topaz” nu cădea sub incidența art. II alin. (3) din Legea nr. 163 din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

Însă, contrar celor statuate, potrivit materialelor cauzei SA „Topaz” la 29.03.2011 înregistrează la Camera Înregistrării de Stat, statutul în redacția nouă (aprobat la adunarea generală din 16.06.2010), care prevede modul preferențial de înstrăinare a acțiunilor (pct. 7.7 din Statut).

Astfel, alegațiile reclamantului cu privire la faptul că registratorul nu a înaintat careva obiecții la momentul înregistrării nu servesc un temei pertinent în vederea anulării ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.18/4 din 11.05.2022, or, la caz faptul înregistrării statutului nu este pus în discuție.

Prin urmare, în temeiul art. 33 alin. (4) din Legea nr.1134 din 02.04.1997, Comisia Națională a Pieței Financiare corect și întemeiat a constatat că prevederile pct. 7.7 din statutul SA „Topaz”, aferent modului închis de înstrăinare a acțiunilor – sunt nevalabile potrivit normelor imperative ale Legii, fiind emis în acest sens ordonanța nr. 18/4 din 11.05.2022 prin care s-a decis și s-a prescris SA „Topaz” conformarea până la data de 31.07.2022, statutului prevederilor legislației în vigoare, cu prezentarea acestuia CNPF și Societății de registru „Registrator-Centru” SA după înregistrarea modificărilor conform actelor normative, însă cu toate acestea reclamantul nu s-a conformat prescripțiilor stabilite, care au fost adoptate în temeiul prevederilor art.1 alin.(1), art. 3 și art. 9 alin.(l) lit. d) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, art. 33 alin. (2)-(5) și art. 73 alin. (2) lit. j) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și Regulamentul privind organizarea și funcționarea CNPF (Hotărârea CNPF nr.49/16/2018).

Completul specializat consideră ca fiind fondate concluziile primei instanțe precum că, actul administrativ contestat a fost emis de organul competent și conform procedurii stabilite, iar ordonanța nr.18/4 din 11.05.2022, cât și hotărârea nr.24/1 din 06.06.2022, au fost emise în limitele cadrului legal, precum și în limita dreptului discreționar în conformitate cu prevederile legale, iar careva temeiuri ce ar duce la anularea acestora acestuia nu se atestă.

Astfel, instanța de apel notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin.

(1) Cod administrativ, apelanta nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la proces.

Faţă de cele expuse, Colegiul civil reţine, că prima instanţă a creat părţilor condiţii obiective pentru realizarea drepturilor sale procedurale, participanții la proces au fost auziți, hotărîrea primei instanţe a fost motivată. Condiţiile procedurale privind motivarea hotărîrii sînt îndeplinite chiar dacă nu s-a răspuns expres fiecărui argument invocat de părţi, fiind suficient ca din întregul hotărîrii să rezulte că s-a răspuns tuturor argumentelor în mod implicit, prin raţionamente logice.

Deasemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că, apelanta utilizînd calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărîrea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de SA „Topaz” şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Apelul declarat de SA „Topaz” se respinge, ca neîntemeiat.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 iulie 2023.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Braga Angela

Sîrbu Victoria